

Súd: Okresný súd Prievidza  
Spisová značka: 14P/21/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819202128  
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2019  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor  
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2019:3819202128.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: R. Z., nar. XX.X.XXXX, M. Z., nar. X.X.XXXX a R. Z., nar. XX.X.XXXX bytom ako matka, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov matky: R. N., nar. X.X.XXXX, bytom Q., U. XXXX/XX, a otca: R. Z. nar. XX.X.XXXX, bytom Q., U. XXXX/XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

### rozhodol:

I. S účinnosťou od 16.5.2019 zvyšuje výživovaciú povinnosť otca k maloletému R. Z., narodenému XX.X.XXXX zo sumy 33,19 EUR mesačne na sumu 40,- EUR mesačne, k maloletému M. Z., narodenému X.X.XXXX zo sumy 30,- EUR mesačne na sumu 40,- EUR mesačne a k malotej R. Z., narodenej XX.X.XXXX zo sumy 30,- EUR mesačne na sumu 40,- EUR mesačne, zvýšené výživné je otec povinný poukazovať matke mesačne vopred, najneskôr do 25. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

II. Zameškané výživné na maloletého R. za obdobie od 16.5.2019 do 6.9.2019 vo výške 25,30 EUR, zameškané výživné na maloletého M. za obdobie od 16.5.2019 do 6.9.2019 vo výške 37,16 EUR a zameškané výživné na maloletú R. za obdobie od 16.5.2019 do 6.9.2019 vo výške 37,16 EUR je otec povinný zaplatiť matke do 4 mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 13P/659/2007-9 zo dňa 7.12.2007 vo výroku o výživnom.

IV. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 17P/46/2011-26 zo dňa 7.12.2011 vo výroku o výživnom.

V. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/34/2016-24 zo dňa 13.9.2016 vo výroku o výživnom.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 16.5.2019 sa matka maloletých detí: R. Z., narodeného XX.X.XXXX, M. Z., narodeného X.X.XXXX a R. Z., narodenej 17.3.2013 domáhala, aby súd zvýšil výživné, ktoré je povinný na maloleté deti platiť ich otec a to na každé z detí vo výške 40-EUR mesačne. Ako dôvod uviedla, že od určenia výživného už uplynula dlhšia doba. Matka býva s deťmi v nájmomnom jednoizbovom byte. Nájomné platí v sume 40,-EUR. Maloletý R. navštevuje deviaty ročník špeciálnej školy. M. je v nultom ročníku základnej školy a maloletá R. od septembra 2019 nastúpi tiež do nultého ročníka. Doposiaľ určené výživné nepokryje náklady na maloleté deti. Výdavky na deti sú bežné, spojené so školou, stravovaním a oblečením. Otec na maloleté deti prispieva len niekedy, alebo vôbec. Matka

je evidovaná na úrade práce sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaná. Maloletý Jozef je v zariadení v Bošanoch na dobu šesť mesiacov.

2. Otec maloletých sa k návrhu matky písomne nevyjadril.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletých detí a listinnými dôkazmi.

4. Matka maloletých na pojednávaní uviedla, že potrebuje na deti viac peňazí. Momentálne svoj príjem nemá. Teraz začala škola, náklady sú napríklad po 15,-EUR pre M. a rovnako aj pre R. na školské pomôcky. Obedy sú po 20,-EUR, a to pre R. aj pre M. alšie výdavky ešte matka nevie presne špecifikovať, keďže škola sa začala len teraz. R. je umiestnený v zariadení v Bošanoch, v októbri by sa mal vrátiť domov. Otec detí býva momentálne u svojich rodičov. Výživné platí v takej výške, akú mal určenú súdom. Riadne začal platiť až po tom, čo si dala matka návrh na súd. Momentálne matka zamestnanie nemá, je to z dôvodu starostlivosti o deti. Vybavuje si však dávku.

5. Súd ďalej na pojednávaní vykonal dokazovanie nasledovnými listinami: spis Okresného súdu Prievidza sp.zn. 10P/46/2018, výsledky ilustrácie v Sociálnej poisťovni, odpoveď ÚPSVaR Prievidza, mzdové listy otca maloletých, úradný záznam zo šetrenia pomerov maloletých zo dňa 23.7.2019.

6. Kolízna opatrovníčka uviedla, že sa prikláňa k návrhu matky. Šetrením pomerov maloletých bolo zistené, že v minulosti otec žil s matkou a deťmi v spoločnej domácnosti. Vtedy aj hradil náklady na domácnosť. Aktuálne však už býva u svojich rodičov a v matkinom byte sa odhlásil aj z nájomnej zmluvy. Počas šetrenia pomerov otec s navrhovanou výškou výživného súhlasil.

7. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav: Rodičia maloletých detí R. Z., narodeného XX.X.XXXX, M. Z., narodeného X.X.XXXX a R. Z., narodenej XX.X.XXXX . neuzatvorili manželstvo. Deti sa narodili z ich družského vzťahu. Výživné na maloleté deti bolo naposledy určené nasledovne: na maloletého R. rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 13P/659/2007-9 zo dňa 7.12.2007 vo výške 1.000,-Sk (33,19 EUR), na maloletého M. rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 17P/46/2011-26 zo dňa 7.12.2011 vo výške 30,-EUR mesačne a na maloletú R. rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/34/2016-24 zo dňa 13.9.2016 vo výške 40,-EUR mesačne. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 10P/46/2018-72 zo dňa 12.3.2018 bol maloletý R. dočasne odňatý z osobnej starostlivosti rodičov a bol mu nariadený za účelom odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, v Centre pre deti a rodinu Bošanoch, najdlhšie na šesť mesiacov. Nad výchovou maloletého M. a maloletej R. bol zároveň určený dohľad. Dôvodmo uložení uvedených výchovných opatrení bolo, že matka maloletých detí ich výchovu nezvláda a potrebuje pravidelné sledovanie plnenia rodičovských povinností, usmernenie, pomoc a poradenstvo. Maloletý R. je teda umiestnený v Centre pre deti a rodinu Bošanoch, kde by mal byť do mesiaca október 2019. Všetky maloleté deti sú zdravé. Matka spolu s maloletými deťmi bývajú v jednoizbovom mestskom nájomnom byte. Čistota a poriadok v domácnosti matky boli počas šetrenia pomerov na dobrej úrovni. Maloleté deti majú v byte vytvorené vhodné podmienky na uspokojovanie svojich potrieb. Matka maloletých momentálne nemá príjem zo zamestnania a nepoberá ani dávku v hmotnej núdzi. Je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Má uplatnený prídavok na tri maloleté deti, ktorý je jej vyplácaný formou osobitného príjemcu. Náklady na byt a energie sú podľa jej vyjadrenia 110,-EUR. Otec maloletých detí už s nimi medzičasom v spoločnej domácnosti nebýva. Odsťahoval sa k svojim rodičom. Na domácnosť neprispieva, v súčasnosti riadne platí výživné, ktoré bolo učené súdom. V roku 2016, keď bolo naposledy určované výživné, a to k maloletej Janke, bol otec maloletých dobrovoľne nezamestnaný a mal príjem 200,-EUR. V súčasnosti je zamestnaný v spoločnosti I.S.I.T.I.C., s.r.o., jeho priemerný mesačný príjem je 621,92 EUR. Otec má s maloletými dobrý vzťah. Otec počas šetrenia pomerov sa pred kolíznou opatrovníčkou vyjadril že, so zvýšeným výživným navrhovaným matkou súhlasí.

8. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

11. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Z citovaných ustanovení Zákona o rodine okrem iného vyplýva, že zmeniť rozhodnutie o výživnom možno vtedy, ak sa zmenia pomery. Súdna prax považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávanie, kultúrne a športové aktivity, závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Zmena pomerov môže nastať aj na strane rodičov maloletého dieťaťa. Môže to byť vznik, alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatnú zmenu zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Za opodstatnenú zmenu pomerov sa považuje zmena v dôsledku plynutia času, ktorá v zmysle súdnej praxe v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti, pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky.

18. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení, alebo znížení, teda zmene, prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože v prvom rade platí, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. V rámci posudzovania nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa je potrebné brať do úvahy základné náklady, ku ktorým patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby, náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa a poplatky za záujmovú činnosť.

19. V zmysle uvedeného sa súd v prvom rade zaoberal tým, či od určenia výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí. V čase poslednej úpravy výživného mal maloletý R. tri roky, v súčasnosti má šesť rokov, maloletý M. nemal v čase určenia výživného ešte ani rok, v súčasnosti má osem rokov a maloletá J.E. mala v čase určenia výživného tri roky a v súčasnosti má šesť rokov. Predovšetkým táto okolnosť, t.j. uplynutie času a vyšší fyzický vek maloletých je v zmysle konštantnej súdnej praxe dôvodom na zvýšenie výživného. Potreby maloletých narástli z objektívnych príčin v súvislosti s ich fyzickým vývinom. Nevyhnutne preto vzrástli aj ich oprávnené požiadavky na stravu,

ošatenie, obuv, hygienické potreby a zdravotnú starostlivosť. Zmena pomerov maloletých teda v prvom rade súvisí s prirodzeným zvyšovaním rozsahu ich oprávnených potrieb a postupom v rámci školskej dochádzky. Súd preto dospel k záveru, že zmena pomerov na strane maloletých je taká, že odôvodňuje zvýšenie výživného. Súd považuje za oprávnené aj výdavky, ktoré na maloletých vynakladá ich matka.

20. Súd sa ďalej zaoberal pomermi otca maloletých. Príjem otca sa od poslednej úpravy výživného zvýšil. V súčasnosti je zamestnaný a jeho príjem je 621,92 EUR. Vzhľadom na uvedené skutočnosti považoval súd za primerané zvýšiť výživné tak, ako to navrhovala matka a to na každé z detí na sumu 40,-EUR mesačne. Súd zvýšil výživné od 16.5.2019, t.j. od podania návrhu matkou na súde.

21. Zameškané výživné na maloletého Jozefa za obdobie od 16.5.2019 do vyhlásenia rozsudku dňa 6.9.2019 je v sume 25,30 EUR. Ide o zvýšené výživné za 16 dní mesiaca máj 2019 (3,51 EUR), zvýšené výživné za mesiace jún až august 2019 (20,43 EUR) a zvýšené výživné za 6 dní mesiaca september 2019 (1,36 EUR).

22. Zameškané výživné na maloletého Tobiasa za obdobie od 16.5.2019 do vyhlásenia rozsudku dňa 6.9.2019 je v sume 37,16 EUR. Ide o zvýšené výživné za 16 dní mesiaca máj 2019 (5,161 EUR), zvýšené výživné za mesiace jún až august 2019 (30,- EUR) a zvýšené výživné za 6 dní mesiaca september 2019 (2,- EUR). V rovnakej výške je aj zameškané výživné na maloletú Janku.

23. Súd uložil otcovi, aby zameškané výživné zaplatil matke do štyroch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku.

24. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Súd vzhľadom na citované ustanovenie, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriznal nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 393 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať v prípade rozhodnutia o starostlivosti o maloleté deti návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku, a v prípade neplnenia vyživovacej povinnosti, návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.